

TORRES HERMANOS BARCELONA

Portada .

Soneto

4

EX - LIBRIS

I

Etzan

II

Rosa x

III

Germil

IV

Viola x

I

Ja l'etzar va esbargintse per la terra flayrosa
ja esperitualitzantse va el paissatge tot vert;
ja l'etzar mos recorda quan el camp té rublert
el paissatge de gel de una flor amorosa.

La terra va cobrintse per la neu, poc a poc,
(una neu blanca i fresca "com si fora de gel")
i eixa neu tan gelada qu'es veu caure del Cel,
al tocar ab la terra s'ha tingut que fer foc.

Lo mateix va la nuvia ab son traje d'etzar
que mos sembla puressa a davant del altar,
i després, quan assoles se veu fruit de la terra

i se note la flama de l'amor de son pit,
la puressa del blanc de son cos la desterra
i anhelossa s'atança, somrient, al marit.

La rosa simbolissa plenitud.
Els mil pétals que formen sa voltura
son la dolça collita;son el fruit.
La rosa es una flor qu'está madura.

¿I perquè si la rosa es flor ja mare
te aquell color "rosat" de la poncella?
¿perquè te aquell color com si es pintare
per-a fer creure als homens qu'es mes bella?

¡Ai la rosa! ¡la flor de les solteres!
¡la flor del desconhort amorosid!
¡la flor qu'es mustigá al capsal del llit!

Rosa de Jericó, flor de Israel
en un paissatge trist, plé de palmeres,
mos parla de la terra i mire al Cel!

Blanca es la flor flayrosa del gesmil
i te un perfúm mes fi que el de la rosa;
es una flor amable i carinyossa
que jo la esculliria entre altres mil.

Encara, com la viola, es tan humil
que apenes relleix si es una assoles;
han de ser amuntó, com les violes,
per-a formar un pomellet gentil.

Gesmil es ignocencia i suavitat;
ensomni de quietut, fraternitat;
¡tot lo que hi ha en el mon, de mes diví!

Amor, pau, humiltat, reculliment;
flaire, dolçor i llum i enlairament,
tot heu conté, la flor de gessami!

Flor del segle pasat, es la viola;
del segle en que tot fou esmicolat;
el segle ja ha pasat, pero la estola
darrere de son tránsit ha deixat.

Viola es flor de sentimentalisme;
de un sentimentalisme baladrer
que sols perquè veu flors durant Gener
es prou per-a infantar Romanticisme.

¿Acáas com tota flor i tota cosa
no ha de obedir a l'ordre de Natura?
Ni voréu en Hivern florir la rosa
ni el raim madurar en Primavera.
Si quan totes han mort, ella fulgura,
es porque no pot fer altra drecera.

DIBVIX

VIVRE

I
L'infant.

II
Jovenessa

III

Virilitat

IV

Senectut

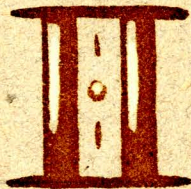
I

L'hi agrada estar xuplant a la mamella
i plora sens parar ni gens ni mica;
entre 'ls infants no encara hihá parella
i el xic vesteix igual que vist la xica.

Entre un muntó de randes i puntilles
aseme una careta i uns braçets
de aquell color que tenen les bresquilles
de malva i de carmí, tendres i nets.

Xuple sense parar, sens tó ni mida,
la dolça llet espesa de la dida
i ab les preses el pit va mosegant:

I el castig que li donen al infant
es que vaja nodrint-se p'a la vida,
que de tots els castigs es el mes grant.

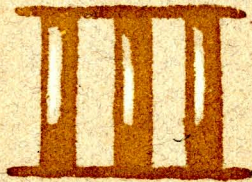

Es la edat d'or, la edat de la quimera;
la dolça edat de roses i perfums;
la de la papellona i de les llums
i....la de perseguir a la cuinera.

Es l'hora de somniar en la donzella
i mirar el pervindre sense por:
Es l'hora de oblidar que tenim cor
i encarnar nostr'amor en la parella.

Jovenessa es amor a tot; la vida
es pera el jovenel de color rosa;
no hi ha ni un nuvolet que faci nosa

en la blavor del Cel clara i unida.
I quan per fi ha cumplit l'anhél d'esposa
la inquietut i l'amor han fet fugida.

La edat adulta es com la edat de ferro
virilitat serena i reposada
pa viure en acavant ben sosegada
la senectut, el terrenal desterro.

Es la edat octubrenca ; la cigala
ha deixat tot el lloc a la formiga.
La que pareix que a tot lo men obliga
a replegar alló que se regala.

La edat del Home, la ferrenya edat;
la del fruit del amor asahonat;
la edat de plenitut i de cabóries.

La edat en que se sab lo qu'es el viure,
en que s'han fet de fum totes les glóries
i se sab lo que coste un migsomriure.

¡Oh amic! ¡els anys s'escolen ben depresa!
¡qu'és curt aqueste viure mentirós!
En la vida no hi ha res mes hermós
que la edat de la flor de juvenessa.

¡Alló que encar no sabs com es la vida
i et creus que tan sols joia te de ser!
¡ai! la trista sorpresa del deler
mos ha dit que la joia era mentida.

Tot engany, tot crudels desil-lussions;
mentires tot; la vida i les passions
son una bola com el mon de grant.

I per aixó l'aném disimulant
menjantmos tristament les il-lussions
bebent un got de vi i ¡aném tirant!

Dibvix

Dones

I

I

La del cabell negre

II

La del cabell castany

III

La del cabell ros

IV

La del cabell blanc

?

I

Si dir lo just es acte meritori
i me promets que no em tindrás malicia,
te diré clar qu'el teu cabell d'ivory
encara que me plau no es ma delícia.

Pero ja veig que per tos ulls llampeja
una espurna de foc i me fas por;
¡no me mires aixís que me mareja
ta mirada de frésteg resplandor!

Miram de fit a fit, aserenada;
no llançes eixe foc per los teus ulls:
Mira que ta mirá es com els abrulls

i ma galta farà tota sagnada!
Mira que ja me van venint antulls
de fondrem ab la nit de ta mirada!....

Eres la mes corrent d'entre les dones,
la que té el monyo del color del temps;
la que té el cabell negre i al ensems
del color del cabell de les sajones.

Eres dona planera, jo t'admire
per ton esprit humà de adaptació;
resisteixes a tota temptació
i el pit sagnant apenes si sospire.

Aixina dona humil, dona octubrerera,
eres com flor d'hivern entre les fulles
valentes i pomposes del Estiu;

I quan ve la joiosa Primavera
mil flors de tota mena les desfulles,
pero l'Amor apenes te somriu.

Te diuen Maria - Rosa i masovera
desde ben menudeta t'has criat;
tens els ulls com el Cel, blau encalmat,
i en tes galtes floreix la Primavera.

Tos llavis son bermells com les cireres,
tos dents iguals i units, son com la neu,
i encissa l'armonia de ta veu
a les aus mes cantores i lleugeres.

Portes al atardeixer al bestiar
el agua acabadeta de poar
i el aviram t'envolta molt sobint;

i ab ta ruda virior, tan femenina,
eres com una náyade del Rhin
que porte d'or la cabellera fina.

IV

El blanc es aquell brés ont se fondeixen
els sept colors del iris, de la llum,
i aixina el monyo blanc naix quan se uneixen
de la vida els colors, com un resúm.

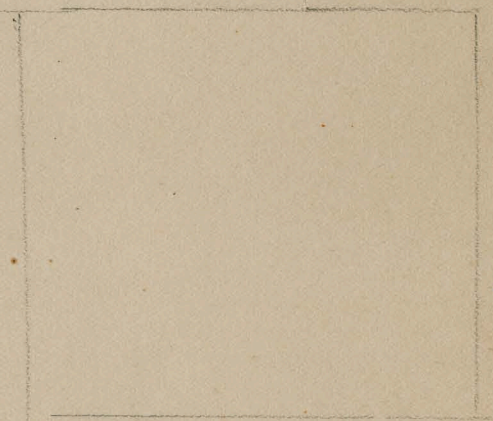
Es ben amarg el fruit de la experiència
si som nosaltres els que l'hem tastat;
pero encara conté certa ignocència
la dona que té el monyo platejat.

El fruit d'un viure trist, es fruit d'argent;
de argent que fa pocs anys encara semblava
de un or que al bes del Sol se platejava

en un predestinat enyorament:

I huí, quan tot se mor i tot s'acava,
la del cabell blanquit está somrient.

I

Civtat

II

El camp

III

La mar

IV

La muntanya

I

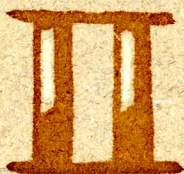
Carrers i carrerons com totes elles
en unes tortuoses perspectives
te per-a el foraster, i llamatives
façanes que acaronen les estrelles.

Te carrers asfaltats i ab adoquins;
te aceres i botigues i comerços
i coses que no caben en els versos;
¡i te prop de cinquanta mil vehins!

Portes, vies, enutjos mil se veuen
escampats per les plaçes i carrers;
els fils de alta tensió la ciutat crehuen

i el Sol fa la rateta en un comerç.

I les rúes reblides de vianants
pareix com si viventes fan avanç.

¡Cuant d'aucell! ¡cuant d'aviram!

Clássics i nous tots han dit
qu'el camp es niu de sapiencia;
del valerós, la prudencia;
de les nafres, el oblit.

La pau per-a l'esperit
del que vixqué ab impaciencia;
el cau ont viu tota ciencia
i aont mes s'eixampla lo pit.

Tots digueren qu'es el camp
tot aixó, i els que al reclam
d'aitals joies acudiren,

tantes canturies gaudiren
que molts encara sospiren
d'haver deixat aviram.

A vora mar revola una gavina
¿sabéu perquè revola a vora mar?
¿perquè per vora mar va l'au marina
i no s'en entra endins a revolar?

Talvolta es que li agrada la petxina
vórela oculta i encavant brollar,
quan una onada blava i argentina
la gris arena torne a passejar.

Talvolta es que voldrá vóre la vora
ont te lo niu amat entre perills;
talvolta vol entrarsen i s'anyora
de aquelles algues aont estan els fills.
¡Ditxosa la gavina si es que fóra
perque no la tentáren els espills!

S'eixamuga la terra i llueix el rostoll
encavant de la pluja que fa poc ha caigut,
se regalen les aigues pel tossal de l'Azut
i al barranc se reuneixen i s'eixamplen en toll.

El ventet mou els arbres ab dolcissim soroll
(aquell vent tan suau d'encavant que ha plogut)
i a poc roques i terres tot se troba ja eixut:
¡La celistia i la llum torne a terra en un doll!

Aixina (sombra i llum) es la esquerpa muntanya
i per muntar a dalt ont s'aséu la cabanya
del plaer i la joia, es precis navegar

entre abrulls que desgarren nostra carn dolorida.
I quan ja dalt del cim hém pogut aplegar,
no podém respirar ni el perfúm de la vida.

Dibvix

Estacions

I

Primavera

II

Estiv

III

Tardor

IV

Hivern

I

La flor está pel camp tota esbargida,
tan esbargida que tot sembla flor;
glatís mes depreseteta el nostre cor
ab infinit anhel de amar la vida.

Les oronetes fugen, i revolen
els ocellets menuts sempre piulant,
i els xics ¡quina saviessa tan regrant!
anar a les escoles ja no volen.

Pero no tot al mon es primavera
ni tota l'alegria verdadera
ni tot amor i risa i joventut;

que jo tenia un jorn la flor galana
d'un amor qu'em s'ha mort fa una semana
i em sembla vore encara l'ataut!

III

Diu la gent que al Estiu tot lo mon viu
i jo dic que al Estiu tot se marcis;
el Cel es una flama que cubreix
de roses mortes el jardí joliu.

Sense les roses, en el mon ¿que riu?
que hi há que sent ombrivol rellueix?
les flors sont de la terra el bell somris
i flors no n'hi ha ninguna en tot l'Estiu.

Tan sols cánem i blat p'el cam s'aixeca;
i en Joliol ja té el blat la espiga seca
i el cánem ja l'embasent en Agost:

Començen en Agost a veremar
i a enllestir els llaguts pera pescar
pero...no hi ha una flor en el congost.

Perque es tan trista l' hora tardorena?
mil voltes ho hai pensat i encar no hu sé;
será que pera mi es tan alegrenca
que no puc estimarla gairebé?

Cauen les fulles i tothom s'enutja;
quan se chafen i cluixen ¡quin dolor!
pero jo vaig content entre la pluja
perque ara ha de tornar la mev' amor.

I quan Floreix l' amor fuig la tristessa,
no se veu la dolenta pallidessa
i tot sembla daurat i tot perfecte;

i quan veig pel paseig caure les fulles
sense voler recorde trenes rulles
i tot pera l' Amor cambia de aspecte.

Tots els carrers del poble estan banyats
per un aigua sotil que plovisqueja,
els núvols semblen ser esplomitzats
i el tró per entre els núvols rondineja.

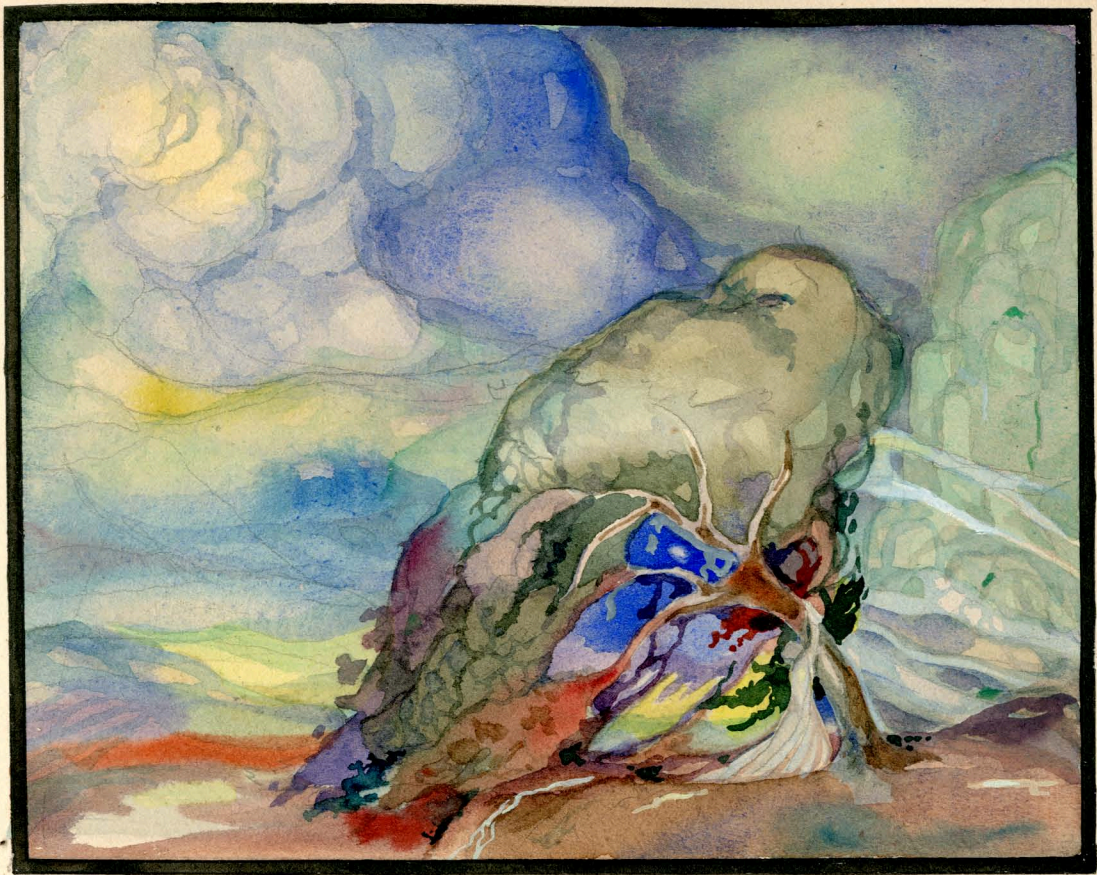
Se veu una escampá de serradura
o una estoreta vóra del brancal;
se sent hui mes que may cada costura
i la gent fa preá per el fangal.

Pasen per el carrer brillants paraigues
i les canals començen sos desaigues
ab confusos i febles borbollons:

I detras dels cristals veu una noia
caure la pluja, i sent la claraboia
sonar, com una pluja de petons.

I

Jolana

II

Nuvols

III

Pivja

IV

iHaplogvt!

I

Llum se derrama per la nostra terra
sense fer ombres; l'ombra es lluminosa
i un ventijol que ve de l'alta serra
acarona agradós al que reposa.

La virior de la llum fa fermos clóses
les parpelles, ab dolça somnolencia;
sentim aprop la flaire de unes róses
en una ombrosa i tarda florescencia.

Se marcisen els brots tendres encara
que infantá la vehina Primavera,
i cauen quedament les fulles mórtes:

I els rajos cauen greus; la nostra cara
s'oreige ab el ventet d'entre figuera
en tant lo Sol reseca nostres hórtes.

El blau s'ha enterbolit com per encant
i tot igual qu'el blau s'ha enterbolit;
el lluminós paissatge s'ha entristit,
i la oroneta ja va revolant.

El Cel talment pareix clapa i clariana;
als arbres rumoreja un ventijol,
pareix vindre mes aigua pel cequiol
i tot te un baf humit i tot se ufana.

N'hi-ha qui ja va embarrant totes les portes
i qui ja 's veu pasar les hores mortes
sentat a ran dels vidres del balcó:

Un vent fresquet agrunsa les persianes
i allà en les encontrades mes llunyanes
resona opacament el primer tró.

El tró resona greu; la fosca nit
poc a poc s'ompli d'aquell tremolor.
Naixen continuament en la foscor
clares espurnes de metal ardit.

El infant isolat en lo seu llit
se tapa fins el cap, tot plé de pór;
s'alegra somrisent lo llaurador;
recen les dones ab suau brunzit.

Cau el aigua i ufana les verdures,
i a les fruites qu'estaven ja madures
lleva el fang i la terra replegades:

I un cohet que desfá les pedregades
l'Espay crehua ardorós, com una fésta
saludant l'aigua greu de la tempésta.

IV

Escola p'els regalls, la barrancada,
l'aigua clara ploguda de lo Cel,
per-a nodrir la font mig amagada
ont apaga el pagés lo seu anhel.

Per les mates florides de vióles
i les verdes i ufanes del romer,
paseigen les humides caragóles
com dones que no tenen res que fer.

Resonen en la calma, les esquelles
d'un ramat, i el planyir de les ovelles
perdudes en el frésteg barranquis;

la campana llunyana toca a missa;
esclaten els aucells en xarradissa,
¿per-a qué delerar mes Paradis?.

SHOES OF NORRIS'S

Dibvix

Qvietvt

I

Albada

II

Migdia

III

Atardeixer

IV

Nit

—

I

¡Que dolç es respirar l'aire de l'alba
després de respirar el baf del llit!

¡Que dolç es vore aquell color de malva
després de vore el negre de la nit!

Oreige nostres fronts, encar ardentes,
la brissanya gelá del matinet
i volen les parpelles ser valentes
i l'alé 's fá de fum trobant el fret.

Encar llueix al Cel la última estrella
i ja resona al lluny la veu queixosa
del ramat que s'en va sonant la esquella:

Començe a poc a poc a il-luminarse
el Cel, ab una llum gróga i verdosa,
i la ciutat començe a espersarse.

III

¡Ai quin sol que mos fá! ¡quina solana!
ni miqueta de vent entre les fulles:
¡Que lassos estan tots! ¡que malagana!
¡Ai Sol qu'ens far suar i mos despulles!

Tot quietut en la plana; tot es mort,
menys la cigala (¡eterna lletania!)
el cant de una sirena dins del port
i allá lluny en Lledó el toc de migdia.

Repleguen els llogats les ferramentes
i a la sombra de un arbre, mentrimentes
cau el sol sense preses ven dinant;

I després fan cigarro tots calmosos,
extenen la manteta en els tarrossos
i s'adormen encara estant fumant.

S'amaga el Sol de sang per les muntanyes
que allà en Penyaglossa tenen cap,
i venen de la mar unes brissanyes
fugides de un perill que ningú sab.

El Cel sembla una faixa esmeragdina
crehuada per uns núvols de carmí;
resona entre les ombres una fina
cançó, de marjaleres en camí.

Un carro carregat, a batzegades
avança remorós i ganyolant
i van joiosament a desbandades

les cullidores sempre abalotant.

La claror va fonent-se ab les cantades
i al camp ja va la fosca rondinant.

¡Que trista está la nit sense la Lluna
encar que tot el Cel semble una estrella!
¡Entre totes les nits no n'hihá ninguna
que com la nit de Lluna siga bella!

¡I els grills com canten son ric-ric armónic!
¡I com fan les ovelles sos balids!
Es un majestuós poema sinfónic
la nit de Lluna, entre les altres nits.

Allá quan ja es tot fosc i la sirena
encissa ab sa veu dolça al navegant,
¡qu'es dolç atravesar la mar serena
mirant sols a la Lluna i al davant!
La Lluna es una vela tota plena
que les marors del dia va crehuant.

Dibvix

Anyorance

I

Negvits

i Recordar!

¿Ten recorder—?

ILLUM!

Nv

Nävfreq

¿Tan pronte?

¿Recordar?

Recordar me demanes, Casildeta,
i jo desitjaria ferte cas;
pero ja quan tenim la vida queta
¿per-a qué recordar nostre fracás?

Tu be sabs que aquell temps te pretenia
i sempre en ton voler ensomniava;
pero hui, Casildeta, morí el dia,
com lo Sol en la nit, ma llum s'acava.

¡Oh records de l'alegra juvenessa
que acudiu a mon cor ple de anyorança
quan ven desmoronantse les ruines!

Tornéu a vostre cau ¡tornéu a pressa!
que en esta crúa edat sense esperança
no podém brollar flors; tan sols espines!

¿T'en recordes.....?

Quan en aquella roca nos sentárem
¡amada Marigneta del meu cor!
senqué que per-a mi era ton amor
tan grant com la planura que mirárem;

i en la calma tranquila i reposada
de atardéixer, reblida de emoció
vas rebre el bes ardent de ma passió
en l'esclat de tos llavis, ben amada.

¿T'en recordes?..... ¡ai no!; t'has oblidat!
has oblidat lo que una edat ditxosa
ab ta boca somrient, miraculosa,

me féres dolçament ensomiar!

¿I has pogut oblidar aquella edat?
¡als vells no está permés el oblidar!.....

¡Llum!

¡Llum! demanava un cego adolorit;
i deya el mon obscur ¡doneume llum!
aixina jo vullg beurem el perfúm
del bell cos de l'amada que' ompli el pit.

I qui sense esma fóra,agemolit,
que no volguera beure eixe farúm?
L'amada es el compéndi i el resúm
de les flaires del dia i de la nit.

Llum vol el cego pa estimar la vida;
llum vol la terra per-a ser florida
i també jo vullg llum;llum amorosa
que calme el meu anhél de amor sublim.
I si no pogués ésser tan formosa
com la del Cel,donsumela de llim!

La Nva

Els arbres s'inclinen vers l'aigua argentada
en la que espurneigen els rajos del Sol
i en l'ombra està ella tota despullada
cantant armoniosa com un rossinyol.

Son cos talment sembla una imatge grega
de la deessa Venus, plena de armonia,
reina de bellessa. En sa gola ofega
una nota, al vórem com jo la veia.

I tota enrogida me digué angustiosa
que aviat m'allunyara oblidant sa nuesa
i jo que sentia la sang luxuriosa

me vaig allunyar deixantla sorpresa.

Després me digueren perquè s'hi banyava:

¡Per pasar el temps que al nuvi aguardava!!...

Nàufreg

¡Que llástima, Maria, que no siga
ton cor tan bell com lo teu cos de fada
que hui, crudel, tan sols pesars abrigo
per-a el meu cor, Maria immaculada!

¡Qué llástima no 'n tingues una poca
de este pobre que canta ta bellessa!
¡pensar que no 's conméu ton pit de roca
per mes planys en que esclate ma tristessa!

Com lo náufreg perdut en la blavor
del mar, aixina estic amada meva
perdut en la blavor de los teus ulls:

Deu mos mana tingam per-a el qu'es mór
una corda qu'el salve; ¡d'am la teva
trena guarnida de tos cabells rulls!..

¡Tan pronto!

Canten les aigues de la mar blavenca
ab un remor comfus i bategant
i en les roques la onada que se trenca
esclata en una escuma de gegant.

Sentat en l'ombra fresca de pinada
estic en un aguayt, ab el deler
de mirarte per última vegada
abans de ma partida al extranger.

I tu, que tal vegada ja me creus
perdut en la blavor del infinit,
passeiges ab un altre per la vora;

L'ona humida qu'em porta vostres veus
sab tan sols mon pesar, en aquest hora
en que mon cor se puny adolorit!!....

SHOES BY TORRAS HERMAN

Index

Dibvix

ANY 1924

